

DOI: [10.71167/uaceg.2025.580401](https://doi.org/10.71167/uaceg.2025.580401)

Получена: 15.09.2025 г.

Приета: 03.10.2025 г.

СТИМУЛИРАНЕ НА ПУБЛИКАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ В УАСГ ПРЕЗ 2022 – 2024 Г.

Т. Венелинов¹, Л. Здравков², Б. Ганев³, М. Раденкова⁴

Ключови думи: публикационна дейност, УАСГ, Годишник, Scopus, Web of Science

РЕЗЮМЕ

В настоящата статия е разгледана публикационната дейност на преподавателите и изследователите в Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ) за изминалата 2024 г. Анализирани са публикациите в Годишника на УАСГ и в списания, реферирани и индексирани от Scopus и/или Web of Science. Обърнато е внимание и на популяризирането на тяхната научна продукция. Разгледани са финансово подкрепените публикации по Национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“ за периода 2022 – 2024 г. Оценени са преките последствия от тази програма.

¹ Тони Венелинов, проф. д-р, кат. „Водоснабдяване, канализация и пречистване на водите“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: tvenelinov_fhe@uacg.bg

² Любомир Здравков, доц. д-р инж., гл. редактор на Годишника на УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: zdravkov_fce@uacg.bg

³ Божан Ганев, инж., „Библиотечно-информационен и научно-образователен център“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: bganev_lib@uacg.bg

⁴ Мария Раденкова, инж., „Център за научни изследвания и проектиране“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: m.radenkova_cnip@uacg.bg

1. Публикационна дейност на преподавателите от УАСГ за изминалата 2024 г.

Общият брой на публикациите на всички преподаватели (редовни и хонорувани), докторанти и специализанти в Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ) е 455. От тях 73 са представени в Годишника на УАСГ, а останалите 388 могат да бъдат прочетени във външни издания. Разпределението на публикациите в петте факултета на УАСГ е представено в табл. 1.

Таблица 1. Общ брой на публикациите на преподаватели, докторанти и специализанти в УАСГ за 2024 г.

Факултет	Публикации	Изследователи	Съотношение
Архитектурен	73	152	0,48
Геодезически	101	66	1,53
Строителен	113	97	1,16
Факултет по транспортно строителство	74	55	1,34
Хидротехнически	86	57	1,51
Департамент			
а) лингвистика	8	13	0,62
б) спорт	0	10	0
Общо за УАСГ	455	450	1,01

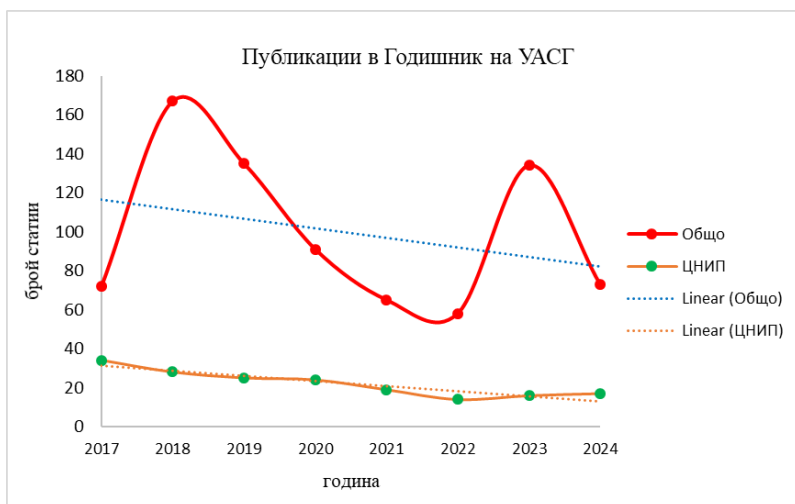
Броят на статиите, отнесен към изследователския състав в УАСГ, не е голям – едва 1,01 бр. публикации на човек. Прави впечатление, че съотношенията в „малките факултети“ е над 1,3 публикации/година, а в двата „най-големи“ тези съотношения са значително по-малки. По-съществено е, че в 10 % от катедрите и 50 % от департаментите няма нито една публикация за разглеждания период. На другия полюс са проф. д-р инж. Виктор Ризов и проф. д-р Ангел Апостолов, които имат съответно 25 и 22 публикации. Т.е. техният дял от цялата научна продукция на УАСГ надхвърля 10 %.

1.1. Публикационна дейност в Годишника на УАСГ

През изминалата 2024 г. не се е провела обща университетска конференция. Затова в Годишника на УАСГ бяха публикувани само 73 статии, разпределени в традиционните 4 броя. Броеве 1, 2 и 3 са с общо направление „Архитектура, строителство и геодезия“ [1], като само три статии от тях са писани от чуждестранни учени. В последния брой 4 са публикувани 17 статии от научни проекти, финансирани от Центъра за научни изследвания и проектиране (ЦНИП) при УАСГ.

Приемането на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) през 2018 г. [2] и Изменение и допълнение на Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав от 2019 г. [3] доведе до интензивен натиск за публикуване в списания, реферирани и индексирани от Scopus [4] и/или Web of Science [5], което неминуемо се отразява на броя на публикациите в Годишника за периода 2017 – 2024 г. Като се изключат публикациите за 2018 и 2023 г., в които са публикувани статии по представените доклади от проведени се в предходните години конференции на УАСГ, както и статиите за 2019 г., когато са публикувани материалите от 5 (пет) научни конференции и семинари, седемдесет и трите статии за 2024 г. не изглеждат малко (фиг. 1). Въпреки това се наблюдава стабилна тенденция за намаляване

на статиите в Годишника на УАСГ, както на публикуваните на общо основание, така и на тези по научните проекти, финансирани от ЦНИП.

Фиг. 1. Брой на публикуваните на общо основание и на финансираните по проекти на ЦНИП статии в Годишника на УАСГ за 2017 – 2024 г.

1.2. Публикационна дейност в реферирани и индексирани от Scopus и/или Web of Science списания

През 2024 г. са публикувани 156 статии в списания, които са реферирани и индексирани Scopus (129) и/или Web of Science (92). Според престижа на списанията, оценен според SJR метриката на Scopus и на импакт фактора на Web of Science, тези публикации се разпределят по квантилите както следва: 18 (Q1), 32 (Q2), 40 (Q3) и 66 (Q4). Прави впечатление, че първите 10 учени от УАСГ, подредени по h-индекса, са публикували общо 45 % от всички индексирани статии (табл. 2).

Таблица 2. Общ брой публикации в реферирани и индексирани от Scopus списания на първите 10 според h-индекса учени от УАСГ за 2024 г.

Име	Брой статии през 2024 (Scopus)	Брой цитирания (Scopus)	h-индекс (Scopus)
проф. д-р инж. Виктор Ризов	201 (25)	1021	16
проф. д-р Ангел Апостолов	120 (22)	707	14
проф. д-р Цанко Дончев	81 (6)	562	12
проф. д-р инж. Ирина Рибарова	47 (3)	548	12
проф. д-р Михаил Колев	42 (3)	563	11
проф. д-р Ганчо Тачев	52 (1)	474	11
доц. д-р инж. Соня Първанова	26 (4)	336	10
проф. д-р Тони Венелинов	29 (4)	300	10
проф. д-р инж. Теменужка Бандрова	22 (0)	254	8
доц. д-р Георги Иванов	38 (2)	287	8

*данни към 01.06.2025 г. [4]

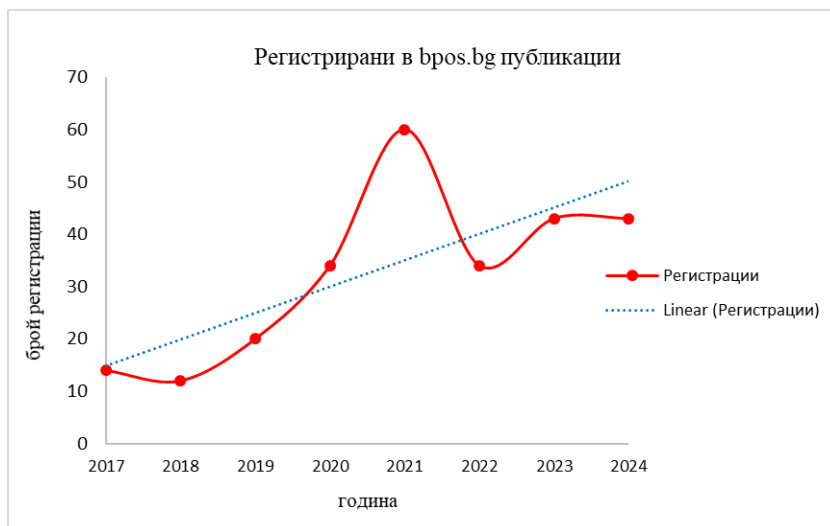
1.3. Публикационна дейност в сборници с доклади от конференции

Тук прави впечатление, че повече от половината от публикационната дейност на преподавателите в УАСГ е в списания и сборници с доклади от конференции, които не се реферират и индексират в Scopus и/или Web of Science. Подобни публикации остават встрани от вниманието на читателите и научната общност като цяло. Тяхното маргинализиране не носи ползи нито на институцията, от чието име са публикувани, нито на авторите, които са ги публикували.

2. Популяризиране на публикациите

„Ако научните достижения не се разпространяват сред изследователската общност, те стават безсмислени“ [6]. Затова тук е представено популяризирането на научните публикации от УАСГ в две отворени бази-данни – Български портал за отворена наука (bpos.bg) [7] и Researchgate (researchgate.net) [8].

Първата регистрирана публикация от УАСГ в българския портал за отворена наука (bpos.bg) [7] е от далечната 2001 г. Към момента на написване на настоящата статия броят на нашите публикации там е 351, което е много далеч от първенеца в областта, Софийски университет, с неговите 21 450 документа, или от заемащия второто място Великотърновски университет, с посочените 11 637 публикации. Регистрирането на документи от страна на техните автори в УАСГ е показано на фиг. 2. Независимо от положителната възходяща тенденция, броят на регистрираните публикации остава сравнително малък.

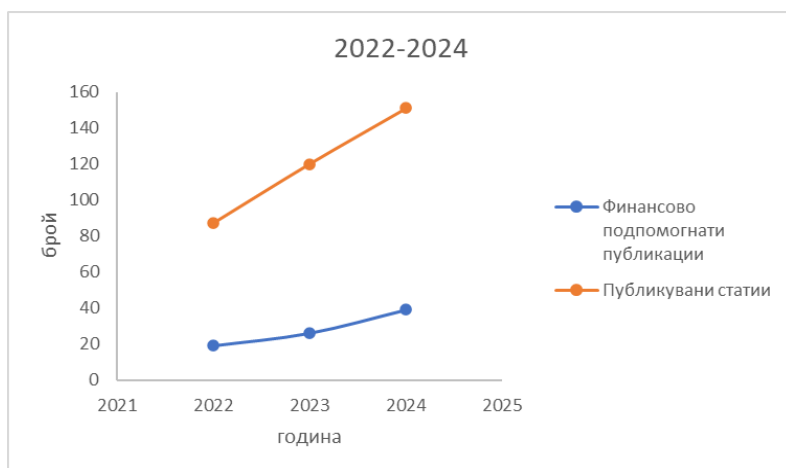
Фиг. 2. Брой на регистрираните в bpos.bg [7] публикации от УАСГ за периода 2017 – 2024 г.

Броят на авторите от УАСГ, регистрирани в публично достъпната база данни на Researchgate, за изминалата 2024 г. е бил 622 [6]. През настоящата 2025 г. се наблюдава ръст от 13,7 % до 707 души [8].

3. Стимулиране на публикационната дейност на УАСГ в реферирани и индексирани списания и сборници от конференции

С решение № 733 от 21 октомври 2021 година, Министерският съвет стартира Национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“ [9]. Една от целите на програмата е изследователите от висшите училища и научните организации да бъдат стимулирани да публикуват с по-висок интензитет в издания, които попадат в системата от квартали на Web of Science (WoS) и Scopus, а подкрепата за Българската академия на науките (БАН) като водеща научна организация да бъде насочена към нарастване на дела на публикациите в най-авторитетните списания (Q1 и Q2). По този начин се създават предпоставки за повишаване на количеството и качеството на международно видима научна продукция. Индикативният бюджет на програмата се разпределя на три етапа – I етап (2022 г. – 2023 г.), II етап (2023 г. – 2024 г.) и III етап (2024 г. – 2025 г.), съответно. Показатели за изпълнение на програмата са:

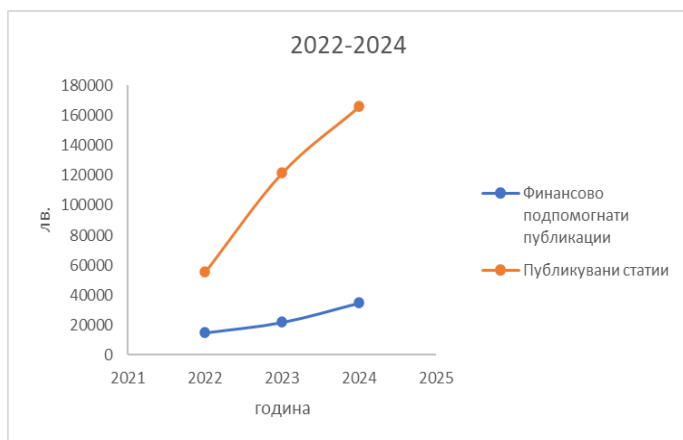
- нарастващ брой на подкрепените изследователи спрямо общия брой изследователи на съответната научна организация (НО) или висше училище (ВУ) (% от общия брой изследователи);
- нарастване на броя научни публикации на българските ВУ и (% на нарастване на показателя спрямо предходната календарна година);
- нарастване на броя научни публикации на българските ВУ и НО в отворен достъп (% на нарастване на показателя спрямо предходната календарна година).

Фиг. 3. Брой публикувани и финансово подпомогнати статии в реферирани и индексирани от WoS и Scopus списания и сборници от конференции през 2022 – 2024 г.

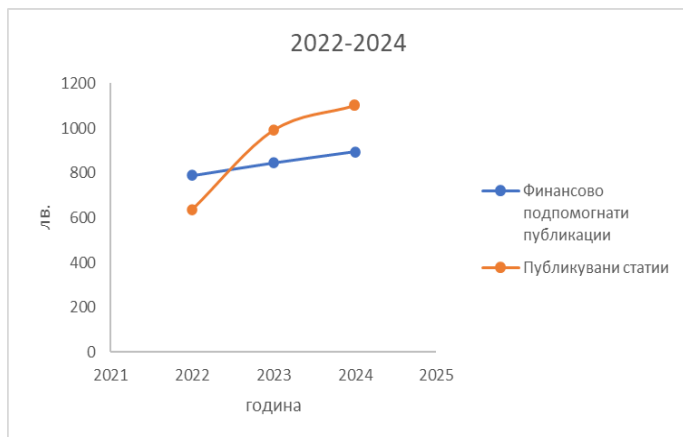
В изпълнение на програмата, УАСГ като бенефициент непрекъснато увеличава броя на публикациите в реферирани и индексирани от WoS и Scopus списания, и сборници от конференции (87 през 2022 г., 123 през 2023 г. и 156 през 2024 г.), като процентът на увеличение спрямо преходната година е 41 % през 2023 г. и 27 % през 2024 г. (фиг. 3). Расте и броят на подкрепените финансово публикации – 19 през 2022 г. (22 % от всички публикации), 26 през 2023 г. (21 %) и 39 през 2024 г. (25 %).

На фона на нарастващия брой както на публикувани статии, така и на финансово подкрепени публикации, расте и бюджетът за стимулиране на публикационната дейност на УАСГ (фиг. 4). За 2022 г. са инвестирани средно по 790 лв./публикация. През 2023 г. се наблюдава ръст от 46,4 % в изразходвания бюджет за стимулиране в сравнение с 2022 г., като са инвестирани средно по 845 лв./публикация. През 2024 г. ръстът е с нови 58,6 %, като са инвестирани средно по 894 лв./публикация. В съответствие с колективния трудов договор (КТД) в УАСГ, в които е описан механизъм за стимулиране на публикационната активност, авторите са стимулирани за своите публикации. Бюджетът също нараства в периода 2022 – 2024 г. (фиг. 4).

Фиг. 4. Бюджет за публикувани и финансово подпомогнати статии в реферирани и индексирани от WoS и Scopus списания и сборници от конференции през 2022 – 2024 г.

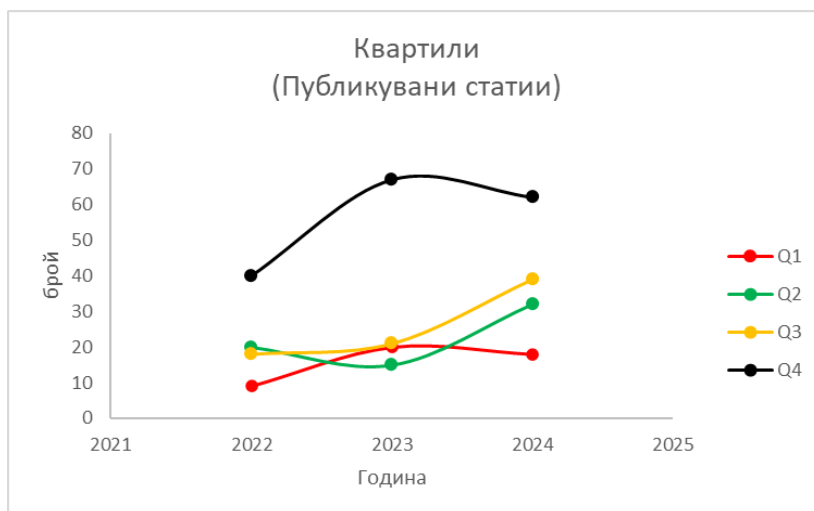
Наблюдава се и увеличение по отношение на стимулирането за вече публикувани статии в реферирани и индексирани от WoS и Scopus списания, и сборници от конференции (фиг. 5), като увеличението през 2024 г. е 26,7 % спрямо 2023 г. Увеличението през 2023 г. спрямо 2022 г. е съществено, но то се дължи на увеличаване с 50 % на стойността на точките във формулата, заложена в КТД.

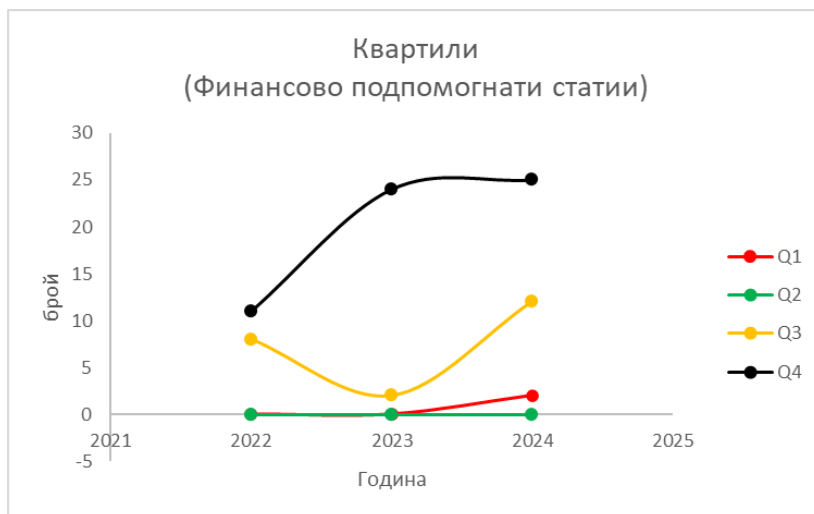
Фиг. 5. Среден разход за публикувани и финансово подпомогнати статии в реферирани и индексирани от WoS и Scopus списания и сборници от конференции през 2022 – 2024 г.

4. Ползи от стимулирането на публикационната дейност на УАСГ в реферирани и индексирани списания и сборници от конференции

С поставяне на акцент върху качеството на списанията, в които се публикуват научните статии, и различното точкуване на статиите според квантилите на списанията, в приноса за изследователски университет, съвсем естествено се наблюдава стремеж да се публикува в по-престижни списания. За периода 2022 – 2024 г. расте броят на публикациите в списания от всички квантили (фиг. 6).

Фиг. 6. Разпределение по квантили на публикуваните статии в реферирани и индексирани от WoS и Scopus списания и сборници от конференции през 2022 – 2024 г.

Фиг. 7. Разпределение по квантили на финансово подпомогнатите статии в реферирани и индексирани от WoS и Scopus списания и сборници от конференции през 2022 – 2024 г.

По отношение на финансово подпомогнатите публикации се наблюдава инвестиране само в списания с Q3 и Q4, с изключение на две Q1 публикации през 2024 г. (фиг. 7). Тези статии носят по 2 т. (Q3) и по 1 т. (Q4), съответно.

5. Заключение

Приемането на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) през 2018 г. и Изменение и допълнение на Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав от 2019 г. доведе до интензивен натиск за публикуване в списания, индексирани от Scopus и/или Web of Science. В отговор на тези предизвикателства УАСГ като бенефициент по Национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“ постоянно инвестира в публикационната дейност на своите преподаватели. Преките последици от това са:

а) стабилна тенденция към намаляване на броя на публикациите в научното списание на УАСГ, неговия Годишник;

б) постоянно увеличаване на инвестираните средства за публикационна дейност (приблизителното нарастване е с около 50 % всяка година);

в) постоянно увеличение на инвестираните средства за 1 статия, както следва:

- за 2022 г. – 790 лв.;
- за 2023 г. – 845 лв.;
- за 2024 г. – 894 лв.;

г) увеличение на процента на финансово подпомогнатите публикации:

- за 2022 г. – 22 % увеличение спрямо предходната година;
- за 2023 г. – 21 % увеличение спрямо предходната година;
- за 2024 г. – 28 % увеличение спрямо предходната година;

д) процентът за приноса на финансово подпомогнатите публикации към точките в изчисленията за изследователски университет е приблизително еднакъв (~13 %). Причината за това е, че се инвестира предимно за публикации в списания (сборници от конференции) с Q3 и Q4.

ЛИТЕРАТУРА

1. <https://uacg.bg/page/publikacionna-deinost>, visited on 02.09.2025.
2. Zakon za razvitiето na akademichnia sastav v Republika Bulgaria. DV, br. 30 ot 3 april 2018 g.
3. Izmenenie i dopalnenie na Pravilnika za prilagane na Zakona za razvitiето na akademichnia sastav v Republika Bulgaria. PMS № 26 ot 13.02.2019 g., DV, br. 15 ot 19 fevruari 2019 g.
4. Scopus, <https://www.scopus.com>, visited on 02.09.2025.
5. Web of Science, <https://www.webofscience.com/wos>, visited on 02.09.2025.
6. Zdravkov, L., Venelinov, T. Publication activity of the UACEG in Scopus-indexed journals, books and conference proceedings in 2018 – 2023. // Annual of UACEG, vol. 57, issue 4, pp. 791 – 798, 2024, DOI: <https://doi.org/10.71167/uaceg.2024.570401>.

7. Bulgarian Portal for Open Science, <https://bpos.bg>, visited on 03.09.2025.

8. <https://www.researchgate.net/>, visited on 03.09.2025.

9. National Program "Stimulating Publication Activity in Authoritative International Scientific Journals and Open Access to Scientific Information", <https://strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?Id=1582>, visited on 13.09.2025.

PUBLICATION ACTIVITY STIMULATION OF THE LECTURERS OF UACEG IN 2024

T. Venelinov¹, L. Zdravkov², B. Ganev³, M. Radenkova⁴

Keywords: publishing activity, UACEG, Annual, Scopus, Web of Science

ABSTRACT

This paper examines the publication activity of the lecturers at the University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy (UACEG) for the past 2024. The publications in the Annual of UACEG and in journals indexed by Scopus and/or Web of Science are analysed. Attention is also paid to the popularization of the scientific production of the authors from UACEG. The financially supported publications under the National Program "Stimulating Publication Activity in Authoritative International Scientific Journals and Open Access to Scientific Information" for the period 2022 – 2024 are examined. The direct consequences of this program are assessed.

¹ Tony Venelinov, Prof. Dr., Dept. "Water Supply, Sewerage, Water and Wastewater Treatment", UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: tvenelinov_fhe@uacg.bg

² Lyubomir Zdravkov, Assoc. Prof. Dr. Eng., Editor-In-Chief of the Annual of UACEG, UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: zdravkov_fce@uacg.bg

³ Bozhan Ganev, Eng., Library – Information, Scientific and Educational Center, UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: bganev_lib@uacg.bg

⁴ Maria Radenkova, Eng., Research, Consultancy and Design Centre, UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: m.radenkova_cnip@uacg.bg